

Заједништво УСЛОВ опстанка

6. страна

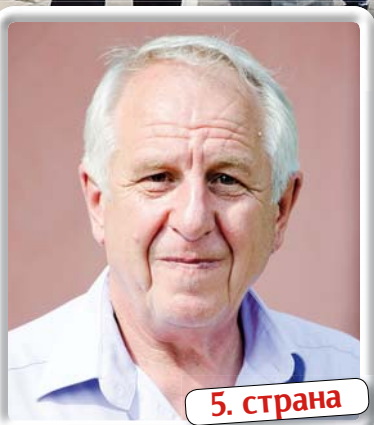

Фото: ИВАН ЈАКШИЋ

**Дешчани обновили
спортски терен**

4. страна

5. страна

**Интервју: Ласло
Шандоровић**

**„Бачки дани“
у Липотварошу**

7. страна

12. страна

**Једно путовање,
безброј доживљаја**

ПОЛИТИКА

Уставне промене у Мађарској из ула „Политике“

Орбан подлегао притисцима Европске уније?

Иако је Мађарски парламент усвојио уставне промене по мери Брисела, премијер не одустаје од политике високих пореза за банке. — Његове изјаве да „мађарске банке морају да буду већински у рукама Мађара“, забринуле су стране инвеститоре у мађарски банкарски сектор

Пета измена Устава Мађарске изгласана је у Мађарском парламенту, тако да су уклоњена сва спорна решења из претходне уставне промене која је наишла на жестоке критике Европске комисије, САД, али и међународних организација за заштиту људских права. Под притиском, пре свега, Брисела који је Будимпешту оптужио да претходним уставним решењима гуши независност судства и слаби демократију у земљи, влада премијера Виктора Орбана је пред посланике изнела нове уставне амандмане којима су уклоњене све ставке спорне за Европску комисију.

Нове промене су дале Националном судском савету надлежност да надгледа управљање судовима, али председник тог савета више неће имати право да судске процесе пребацује из једног у други суд.

Орбанова партија Фидес је раније одбацила критике да су уставна решења била недемократска, али је обећала пуну сарадњу са Бриселом. Иако је очигледно да је Орбан подлегао притисцима ЕУ, мађарска влада је навела да нове уставне амандмане предаје парламенту како „извесне уставне одредбе не би биле убудуће изговор за даље нападе против Мађарске и успориле њено даље напредовање“.

Реформа је дала Националној банци Мађарске и улогу главног регулатора финансијског тржишта, што је западне инвеститоре одмах узбунило, јер се плаше Орбанових реформи у

супротно концепту који пропагира „тројка“ међународних кредитора (Европска комисија, Европска централна банка и Међународни монетарни фонд). Штавише, захваљујући прилици страних инвестиција из Азије, успео је да превремено отплати мађарски кредит код ММФ-а и да раскине било какав финансијски аранжман са овом институцијом.

Иако Орбан истиче да Мађарска у догледно време неће ући у еврозону и да је Будимпешта „евро-реалиста“, што укључује „признање да ЕУ сада не успева да се суочи са изазовима, као и да губи своју конкурентну предност“, стране инвеститоре више брине високи порез који банке морају да плаћају у Мађарској.

„У мађарском новом систему дељења јавног терета, банке ће наставити да плаћају банкарски порез по стопи која је виша од европског просека“, рекао је Орбан.

Извор: дневни лист „Политика“

области економије и финансија, а мађарски гувернер Ђерђ Матолши је Орбанов блиски сарадник и некадашњи министар економије.

Премијер је минулих месеци у својој економској политици ишао директно

ЛИБЕРАЛИЗОВАН ПОЛИТИЧКИ МАРКЕТИНГ

Уставним променама се, између осталог, уклања претходно ограничење да политичке странке могу у кампањи да се рекламирају само у државним медијима. Политичким партијама се сада дозвољава да предизборну кампању воде и у државним и приватним медијима, али је и даље остала спорна одредба да партијске рекламе морају бити објављене бесплатно.

Новим амандманима је уклоњена и уставна одредба која омогућава влади да уведе нове порезе у случају „ненаданих новчаних обавеза“, то јест ако је Мађарска од неког међународног суда кажњена да плати новчану казну. Ову одредбу уведу у претходној уставној реформи, посебно је критиковала Европска комисија, која је Будимпешти запретила да ће предузети законске кораке због уставних решења која нису била у складу са европским вредностима.

Ема Зађва доказује заобиђене историјске чињенице

Протест против рехабилитације Тибора Киша

Због рехабилитације Тибора Киша, Ема Зађва протестовала пред судом у Новом Саду. „Нису га убили партизани, страдао је од својих сабораца“, тврди ова Врбашанка

Ема Зађва, 80-годишња Врбашанка која последњих двадесетак година живи у Мађарској, протестовала је пред Вишим судом у Новом Саду. Разлог: она тражи да се у поступку за рехабилитацију Тибора Киша, убијеног у септембру 1944. у Врбасу, саслуша нови сведок који на његову смрт, а тиме и на тај поступак, баца сасвим ново светло.

— У јуну сам суду доставила ЦД са сведочењем једне Врбашанке, такође Мађарице, која је спремна да пред судом потврди да Киш није убијен у новембру, по доласку партизана у Врбас, како се тврди у захтеву за рехабилитацију, већ да је страдао у међусобном обрачуна такозваних турањских ловаца још у септембру 1944. Одговора из суда још нема и то је разлог да на овај начин изразим незадовољство — каже Ема Зађва.

Турањски ловци су, наставља она, у време Хортијеве окупације Војводине, били

нека врста почасних жандармеријских јединица. У њима су, како су „Новости“ летос писале, били највиђенији и новој власти најлојалнији људи, међу њима и Киш, тада високи чиновник шећеране у Врбасу.

— Жена чији исказ сам доставила

суду видела је када је Киша из стана у кругу шећеране под претњом оружјем одвео један Русин из Куцуре, такође турањски ловац — каже Зађва. — Запрежним колима су отишли у атар, где је, због међусобних нерашчишћених рачуна, мучен и убијен.

У Врбасу га нико више није видео. Било је то скоро два месеца пре доласка партизана.

Рехабилитација невиних жртава је, додаје она, изузетно важна, али мора да се заснива само на истини.

— Мог оца, Стевана Мереија партизани су убили у Сомбору 1944. године и деценијама сам и сама носила страшни печат детета зликовца. Заједно са сином Тибором, који ме и сада подржава, годинама сам се борила за истину и он је рехабилитован 2007. године, и то на основу сведочења сомборских Срба да им је помагао страшно 1941. Рехабилитовање оних који то нису радили, већ су били перјанице Хортијевог режима, вређа и његову и друге невинне жртве.

То је мој главни мотив да се и у овом случају за истину борим до краја.

Додатни мотив су, каже, и различити аршини који су завладали после отварања процеса рехабилитације и почели да магле сурову историјску истину.

— Не можете ви данас, а то раде многи, не само у Мађарској, него и у Војводини, да говорите само о страдању наших очева 1944. и 1945, а да прећуткујете ужасне злочине које су мађарски војници починили у Бачкој 1941. и 1942. — објашњава она. — Страдање сваке жртве мора да се истражи до краја и свака, са обеју стране, мора да добије заслужену почаст. ■

ПОГЛЕДА

На други

МЕДИЈИ КАО ПРОМОТЕРИ НАСИЉА (8)

Не би се, нажалост, могло рећи да медијски посленици ослушкују, а још мање прихватају сугестије социолога и психолога који тврде да би у ресоцијализацији младих помогле медијске информације са позитивним садржајима. За уважавање потреба деце и младих од стране медија нема ни воље, а ни интереса. Најмлађа популациона категорија претопљена је у велику циљну групу интересантну оглашљивачима. Њихова финансијска добит је та која диктира експанзију принципа да свака информација мора да буде увијена у форму сензације, укључујући и насиље. Шокирањем медијских конзумента и одржавањем њихове непрекидне пажње, повећавају се гледаност и читаност медија.

Америчка Академија педијатара препоручује да деца не би смела да гледају телевизију више од једног или два сата дневно. Ово се посебно односи на младе људе код којих је потребно охрабривати критичко мишљење и стварати образац позитивних вредности, а самим тим и стварати мање насилно и хуманије друштво. Како би се помогло родитељима да заштите своју децу од изложености насиљу у медијима, објављен је Водич кроз медијско насиље у којем се, између осталог, налазе савети како да родитељи ограниче утицај медија на развој деце.

Насиље генерално, а посебно сексуално насиље, главни је производ индустрије видео-игара. Тренутно је у видео-играма популарно да играчи буду „лоши момци“ и да поене добијају нападајући и убијајући невинне посматраче. Иако су такве игре намењене одраслој публици, опште је познато да су оне врло популарне међу децом и адолесцентима. У видео-игри Нукен, главни актер, усавршава своје вештине користећи порнографски постер као мету за гађање и добија додатне поене убијајући голе и везане проститутке, док у једној од игара играч добија поене када насумице пуца на било кога ко се појави, укључујући и људе који иду из цркве и чланове средњошколског бенда. Ниво насиља код младих људи који играју видео-игре узнемиравајуће је висок; 32 одсто деце између девет и 17 година играју игре свакога дана, а 60 одсто њих наводи борбене или акционе игре као најдражи жанр.

О томе хоће ли држава учинити нешто на заштити интереса најосетљивијих делова популације када је реч о разорном дејству насиља које у наше домове стиже путем медија, за сада нема информација. Стиче се утисак да нема ни наговештаја да би се тим проблемом могле позабавити институције система, иако би реаговање законодаваца на овакву слику свакако допринело њеној промени на боље. У ишчекивању корака државе у циљу заштите менталног здравља најмлађе, али и старијих категорија становништва које је угрожено наметнутим облицима медијске агресије и насиља као нормалним, па и пожељним обрасцима понашања, научници препоручују појачане васпитне мере унутар породица.

Драган Јаковљевић

Српски студенти на предавању Аун Сан Су Ћи ДРУШТВО

Бурманска добитница Нобелове награде за мир говорила високошколцима „Корвинуса“

Предавању и промоцији две књиге донедавно заточене лидерке бурманске Националне лиге за демократију и кандидаткиње за председника те земље, присуствовали су и бројни српски студенти који похађају будимпештански Универзитет „Корвинус“ и ЦУ

Аун Сан Су Ћи одржала је пред публикама у Будимпешти предавање на тему „Од револуције до реконструкције“ и промоцију књиге „Гисма из Бурме“. Домаћини догађаја су били Министарство спољних послова Мађарске и Универзитет „Корвинус“.

Будимпешта је била само једна од локација коју је посетила Аун Сан Су Ћи. Она од јуна ове године борава у Европи и за то време је посетила више држава. Пре Мађарске, лидерка опозиције Мианмара обишла је Швајцарску, Велику Британију, Чешку и друге земље. У Норвешкој је примила Нобелову награду за мир, која јој је додељена још 1991, али је тада била спречена да присуствује свечаној додели, због кућног притвора који је трајао читавих 14 година.

Отац Су Ћи се сматра творцем независне мианмарске државе и оснивачем савремене војске Бурме, која је још 1947. преговарала са британском империјом о независности. Он је убрзо убијен у атентату, али је следеће године Бурма успела и прогласила независност. Оставши без оца, Аун Сан Су Ћи се преселила са мајком и браћом у Индију, где се школовала на енглеском језику. Баш у Индији се упознала са Гандијевом филозофијом ненасиља, којој је и дан данас остала доследна.

Студије је завршила на Оксфорду,

где је дипломирала из области економије, политике и филозофије. Тамо је упознала свог будућег супруга Мајкла Ариса, за кога се удала 1972. године. После завршетка факултета, радила је три године у Њујорку, у Уједињеним нацијама.

Ипак, 1988. враћа се у родни Мианмар, у посету мајци, али убрзо улази у политику како би помогла да се покрене процес демократизације. Владајућа војна партија се противила њеним мотивима и 1989. је шаљу у кућни притвор. Су Ћи је била понуђена слобода под условом да напусти земљу, што је она одбила. Од те го-

дине пар пута је била пуштена, да би је касније опет вратили у кућни притвор.

Током тог периода, њеном мужу је била дозвољена посета само два пута, а 1999. Мајкл Арис је преминуо у Лондону, последњи пут видевши супругу 1995. године. Многе хуманитарне организације су се бориле за пуштање Су Ћи на слободу. И напоскон, 2010. дошао је крај притвору, када је партија Уније солидарности и развоја дала пристанак на ослобођење. Од тада, па све до данас Аун Сан Су Ћи наставља борбу за демократизацију Бурме са својом партијом – Националном лигом за демократију. Ове године је објављено да Су Ћи жели да се кандидује за председника Мианмара, на изборима 2015. године.

Током предавања на „Корвинусу“, Аун Сан Су Ћи је говорила о својој борби за демократизацију Бурме. Такође је позвала све младе људе да се боре мирним путем за развој својих земаља. Су Ћи види револуцију као радикалну промену друштва и сматра да је Бурми потребна револуција културних вредности. Она верује да треба да се успостави култура демократије, али тај процес није лако установити имајући у виду пола века диктатуре у Бурми.

Њен говор је веома мотивисао слушаоце да постављају питања, везана чак и за мађарску владу. Аун Сан Су Ћи је на свако питање одговорила врло аргументовано, остајући верна својим ставовима. На крају предавања поздрављена је громогласним аплаузом.

Ј. В.

ЧЕТРНАЕСТ ГОДИНА У КУЋНОМ ПРИТВОРУ

Од самог стицања независности 1948. Мианмар се упркос економском опоравку, налазио у турском политичком подручју, око ког су се ломила копља истока и запада. Војна хунта преузела је власт у земљи 1958, а затим је поново 1962. свргла демократски изабрану владу.

Политика генерала била је мешавина марксизма и национализма већинских Бурманаца, с готово потпуном изолацијом земље. Власт је 1988. преузела друга група официра на челу с генералом Сау Маунгом, која је појачала изолацију земље, не допустивши формирање демократске владе после избора на којима је победила странка предвођена Аун Сан Су Ћи, ћерка оца мианмарске независности Аун Сана. Она је због свог политичког деловања 14 година провела у кућном притвору.

Мианмар, или све донедавно Бурма, службено Унија Мјанма, налази се у југоисточној Азији. Ново име државе – Мианмар, уместо страног Бурма, претворило се у политичко питање. Од стицања независности све до 1989. службено име земље било је Унија Бурма. Тада је војна хунта променила име земље у Мианмар, али ту промену не признаје опозиција у земљи и емиграцији, као ни влада САД-а, Уједињеног Краљевства и Канаде. Ипак, ново име прихватили су Уједињене нације, у складу са својим правилом да свака држава, односно њена влада, има право да одреди име земље.

Британци су поступно, у три рата од 1824. до 1885. освојили земљу и укључили је у састав своје колоније Британске Индије.

ДРУШТВО

Дани села Деске одржани по деветнаести пут

Предат на коришћење
обновљен спортски теренТродневна манифестација у Десци пружила је
мештанима и осталим посетиоцима мноштво
културних, спортских и гастрономских ужитака

Екипа организатора предвођена Ласлом Кираљом, начелником места, побринула се за богату програмску понуду и за младе и за старе. Млади, а нарочито деца из забавишта и основне школе, највише су се радовали због обновљеног спортског терена у селу. Радови су коштали нешто више од десет милиона форинти. Половина средстава обезбеђена је путем ЛИДЕР конкурса, док се до осталог дела новца стигло зах-

ничког тела села изнео је и у оквиру вечерњег свечаног програма, када су пред Сеоском кућом одликовани друштвено најактивнији житељи села. Међу награђенима је био и Хор „Кантабела“, који на репертоару има и српске песме. Овом хору је припало признање „За јавну просвету“.

Ваља рећи и то да су многи посетиоци већ током првог дана приредбе погледали изложбу уметничких радова, отворену у куполи Сеоске куће. У оквиру поставке изложбене су и иконе Дежеа Фаркаша, иконописца из Сегедина.

У суботу, поред надметања риболоваца и 11. Меморијаног рукометног турнира „Золтан Салма“, у Спортско-рекреационом центру села одржано је и 11. Међународно такмичење у кувању. Осим домаћих начелника села и градоначелника, учествовали су и председници општина збртимљених места из Србије. Такмичио се и Кристифор Брцан, посланик Деске и председник КУД-а „Банат“, који је овом приликом припремио мућкалицу.

Чланови „Баната“ су наступали у суботњем културном делу програма, као и чланови Певачког друштва „Дукати“, предвођени уметничким руководиоцем Миљивојем Ђорђевићем.

Тродневна приредба је била употпуњена ватрометом и уличном игранком до зоре, а окончана концертом у римокатоличкој цркви.

П. М.

Део изложбе радова Дежеа Киша

ваљујући разним донацијама и доброволјним прилозима предузетника.

Дани села су почели свечаним пресецањем врпце, чиме су терен на употребу предали Илдико Ледници, заменица начелника села и Војислав Ђорђевић, члан посланичког тела овог места.

Гужва је била видљива и код самог сеоског уреда где је, поздрављајући госте, Ласло Кираљ истакао да је Деска у протеклој години имала инвестиције у вредности од 100 милиона форинти, од којих је путем конкурса добијено 40 милиона. Он је посебно

похвалио српску заједницу која се током целе године истицала активношћу, веома богатим програмима и манифестацијама за које је добар део средстава на ЕУ конкурсима обезбедио КУД „Банат“.

Ове похвале руководилац посла-

Седница Самоуправе Срба у Рацком Аљмашу одржана је уз председавање Софије Чупић-Мохан, а чланови су најпре прихватили извештај о буџету за прву половину године. Како нас је информисала госпођа Чупић-Мохан, аљмашка самоуправа је задовољна резултатима тзв. диференцијалног финансирања, јер су на конкурсима добијена средства којима се могу планирати и приређивати програми. Први од њих следи 28. септембра, када ће се на „Данима бундеве“ представити и Културно-уметничко друштво „Банат“ из Деске. Аљмашани ће том приликом имати и госте, побратиме из Сремске Митровице у Србији.

Срби у Рацком Аљмашу током новембра желе да приреде „Дан сеобе“, када ће наступити женски хор који увежбава и српске народне песме. Позив ће бити упућен и хору из Пантелије и КУД-у „Рузмарин“ из Чобанца. Аљмашани своју друштвену активност настављају даљим уређењем српске цркве у том месту. Ако све буде текло према плановима, на пролеће ће та светиња бити обновљена, уз помоћ општине.

*

И на седници Самоуправе Срба у Тукуљи, којом је председавала Зора Пејовић, најпре је прихваћен полугодишњи обрачун буџета и разматрени реализовани програми, као и они планирани за предстојећи период, пре свега о путовању у Србију или Хрватску.

Одобрена је материјална подршка за објављивање књиге др Зорана Вукосављевића о архитектури српских православних цркава у Мађарској (издавач Српски институт у Мађарској), а изгласана је и помоћ за објављивање

Заседала српска народносна шела у четири насеља

Планови Срба у Рацком Аљмашу,
Тукуљи и ЧанадуЧланови изабраних представничких тела разматрали су буџетско пословање
у првом полугодишту и донели одлуке о коришћењу
преосталих средстава у овој години

Зора Пејовић

књиге историчара Милана Дујмова о свим свештеницима Будимске епархије.

Председница је присутне информисала да је од руководства локалне самоуправе Тукуље затражила да се на зграду самоуправе, као и на улаз у село и излаз из њега поставе ћирилични натписи. Самоуправа Срба у Тукуљи

Софија Чупић-Мохан

је спремна да покрене и финансира и један научни пројекат који би обухватио истраживање прошлости и садашњи положај тукуљских Срба.

Бирано тело Срба у Чанаду, на челу са председником Фрањом Коларом, најпре је после прихватања полугодишњег извештаја о коришћењу буџе-

та размотрило финансијско стање самоуправе, имајући у виду и материјалну подршку која је из централног буџета пристигла путем диференцијалног финансирања. Како је наглашено на седници, месна српска самоуправа је успела да реализује све своје зацртане планове и програме. За собом је оставила неколико успешних приредаба које је реализовала у месном Дому народности, затим обилазак фрушкогорских манастира, а пружена је и финансијска помоћ за Основну школу и забавиште.

Када је реч о плановима, 4. октобра у месном Дому народности биће отворена стална изложба о прошлости Срба у Чанаду. Свечано отварање поставке својим присуством увеличаће и Срби из румунске Чанади, заједно са оркестром из Румуније.

Одлучено је да се материјално помогне Основна школа и забавиште, а изгласана је и додела стипендије Сузани Шкиба, која на универзитету студира српски језик. Слично претходним годинама, старијим особама ће крајем године бити додељени поклон-пакети.

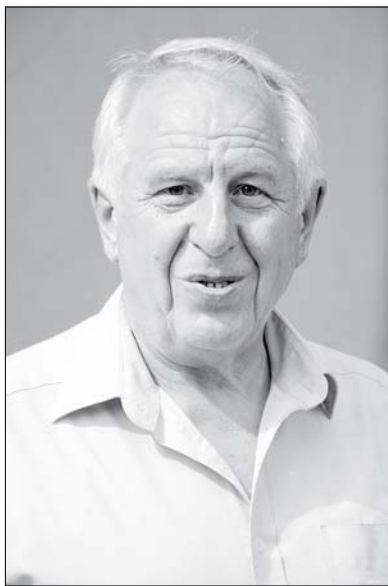
П. М.

Владислав Шандоровић, српски активиста из Стоног Београда (1)

ИНТЕРВЈУ

Одолели смо покушајима да нам се затре идентитет

Данас много радимо на очувању наших обичаја и идентитета и настојимо да научимо нашу децу свему што знамо. Познајем много људи српског порекла у својој околини, али да би се неко у оно време запослио, морао је да промени своје српско презиме – каже за СНН председник две српске организације у Стоном Београду

Господине Шандоровићу, да ли сте дошли до сазнања о пореклу ваших предака?

– Моји преци су са територије данашње Црне Горе. У Стоном Београду су се доселили за време Велике сеобе Срба 1690. године.

Мој деда је до 1958. године био појац у нашој цркви, а отац је био старатељ храма. Мени се догодило да 1995. године, по жељи ондашњег пароха, протојереја Ивана Јакшића, постављен председник црквене општине у свом родном граду. Прота Јакшић ме је замолио да се прихватим те дужности када већ радим на очувању наше светиње. Он је у то време тражио младе људе који би могли обављати ову дужност, па је мене предложио и одбор ме изабрао, тако да од тада обављам ову дужност.

Од када сте укључени у рад Српске самоуправе ваше града?

– Прве мањинске самоуправе су у Мађарској формиране 1994. године. Ми тада нисмо имали наше бирано тело и тек у другом циклусу смо покушали да формирамо Српску мањинску самоуправу. Наш главни циљ је био да помажемо одржавање наше светиње и да на тај начин допринесемо очувању нашег идентитета и обичаја. Био сам изабран за председника наше мањинске самоуправе, која је у међу-

НАСИЛНА ПРОМЕНА ПРЕЗИМЕНА

– Некада се посао могао добити само ако се промени српско презиме или се на неки начин преведе на мађарски језик. Тако је презиме мојих предака из Шандоровић преведено у Шандорфалви, што би у преводу на српски значило из Александровој села. У Мађарској се мислило да је ово обичај и код Срба, пошто класична презимена у 19. веку овде нису постојала и људе су називали по њиховом родном месту. Тако су у случају моје породице рекли да ми долазимо из Александровог села, шта наравно није истина, али да бисмо некако преживели морали смо да променимо презиме.

Тек се после 1953. или 1954. године могло вратити српско презиме. Многе породице су то учиниле нешто касније 1957-58. године, када смо и ми поново вратили презиме Шандоровић. Нажалост, породица Чикош није могла поново да узме своје презиме Савић, тако да су они сахрањени као Чикоши. Ово су само примери из тог историјског периода, који су доводили до асимилације и нестајања нашег народа из овога града.

времену променила назив у народносна и од тада су ме сваки пут бирали.

Да ли сте се и као историчар бавили историјом Срба у вашем крају?

– Као историчар сам покушао да проучим историјат наших предака, овде у Стоном Београду, па и своје порекло. Велики проблем је у томе што је у нашем граду асимилација била јака, па су већ почетком 19. века записници и друга документа црквене општине писани на мађарском језику. Наши преци су говорили српски језик са потешкоћама, пошто у Стоном Београду од 1896. године није било српске школе.

Већинско становништво нас је називало „Рацима“. Много сам се борио против коришћења овог назива, иако је то можда проишло из старог назива Рашка, што је старо име Србије. Нашу цркву звали су „Рацка црква“ и ја сам желео да се тај назив не користи ни у Мађарској, ни у нашој матици.

Колико познајете српски језик?

– Језик не знам баш најбоље, па када водим пословне разговоре корис-

тим мађарски и са особом која је српског порекла. На мађарском се боље разумемо, иако би било добро да можемо да разговарамо о свему на српском.

Да ли је у којој мери у данашњим условима могуће одржавање обичаја у крују породице?

– У породици се држимо обичаја. Имам два сина и једну кћер и сви су крштени у нашој цркви, православци су. Моја кћерка се 1995. године одлучила за удају и није хтела да се венча у гробљанској капели. Тако је све почело. Потражили смо проту Ивана Јакшића и он нам је предложио да спремимо цркву за венчање. Тако је и било.

Ова наша акција му се веома допала и након тога смо почели обнову наше цркве. Преузели смо је готово у рушевинама, а о томе имамо и документе. Црква је споља у потпуности обновљена 1998-99. године, промењен је кров и када је све то било готово почели смо да сакупљамо старе иконе и остали део црквене опреме.

Наша црква је 1967. године била сасвим испражњена и требало је да буде реновирана, а затим се испоставило да ће бити рушена. На нашу срећу, један млади инжењер је властима изнео предлог да црква постаје део етно-села и тако је опстала, у центру Стоног Београда. Мој отац је био у црквеној општини, па су тај инжењер и он спасли цркву од рушења. Радови на цркви трајали су до 1989. године. Након изградње улице, овај комплекс зграда је добио веома високо признање „Европа ностре“. Почетком деведесетих година црква је поново била опустошена, па ју је поново требало сређивати.

А данас?

– Данас смо веома поносни на то како црква изгледа. Можемо рећи да ми овде имамо јединствену цркву у

ЗАТВАРАЊЕ ШКОЛЕ УБРЗАЛО АСИМИЛАЦИЈУ

– Познато је да поред породице, школа и црква имају веома важну улогу у очувању језика и идентитета. Нарочито треба истаћи важност српског забавишта. Наши преци су се веома брзо асимилovali и стопили са већинским становништвом. И мада је постојао споразум о слободном коришћењу језика, у породици је све чешће изостајао разговор на српском, за шта је вероватно заслужан и велики број мешовитих бракова. Са затварањем српске школе у Стоном Београду, очување идентитета је остало једино на породици. Без образовних установа, живот тадашњих српских житеља је постао много тежи.

Мађарској, а и у Средњој Европи. То истичу и многи историчари уметности и вероучитељи. Наша црква је једина која прати византијски стил. У време када је зидана добила је и фреске, а иконостас је грађен само за ову богомољу. Црква је зидана у барокном стилу, јер је тадашња монархија имала став да новодосељени народи могу да зидају цркве, али се веровало да ће се они после неког времена утопити у већинско становништво и да ће храмове наследити католичка црква. То се овде, у Стоном Београду, до сада још није догодило.

(Наставак у следећем броју)

Разговарао: Предраг Алексов

ДУХОВНОСТ

Срби у Бати прославили Малу Госпојину

Заједништво – рецепт опстанка

„Батска српска заједница није велика, али су њени чланови добри верници који чувају своју дедовину и наслеђене обичаје. Они помажу мени, а ја њима и тако чинимо малу, али складну целину” – истакао је за СНН батски парох Далибор Миленковић поводом црквене славе у Бати

Српски житељи Бате су ове године своју храмовну славу прославили у суботу, али не зато што су желели да термин ускладе са радним обавезама током седмице, већ зато што је овога пута 21. септембар „пао” управо на први дан викенда. Централна свечаност била је света литургија коју су у батској српској цркви испуњеној верницима, служили игуман манастира у Српском Ковину о. Андреј и свештеници о. Лазар Пајтић, о. Радован Савић и ђакон Андраш Шољом.

Гости на храмовној слави батске српске цркве имали су прилику да на светој литургији чују појање неколицине талентованих појаца, чланова хора „Цар Лазар”, основаног 2005. године.

Прослава Мале Госпојине у Бати настављена је славским ручком, затим вечерњим богослужењем уз сечење славског колача и благосиљање кољива, а завршена балом у градском Културном центру, уз свирку популарног српског оркестра „Село”.

Месни парох, отац Далибор Миленковић каже да су у духовном животу на првом месту Бог и црква и да се Срби из Бате тога придржавају, али да су добродошле и све акције које се тичу духовног и земаљског живота, као што су спортске, културне и друге активности које организују. На наше питање да ли је задовољан овогодишњом прославом, он одговара:

– Ја сам увек задовољан, али увек кажем и да може да буде и боље. Прослава је протекла лепо и свечано, уз масовно присуство народа. С обзиром да је слава била у суботу, могло их је бити и више, али мислим да за оне који желе да прославе своју црквену славу није од великог значаја да ли она пада у суботу или на

радни дан. Сарадња је одлична и са црквеним одбором и са Самоуправом Срба у Бати, као и са градском самоуправом чији су представници присуствовали литургији на дан Мале Госпојине.

да је добро што црквена општина и наша Српска самоуправа тесно сарађују, јер многе програме можемо лакше да реализијемо него када бисмо то чинили независно једни од других. Вечерњи бал смо организовали у сарадњи са

– У тим приликама се увек окупили у већем броју, због чега смо веома задовољни. Важан задатак имали смо и на овогодишњем Фолклорном фестивалу „Самер фест”, одржаном у августу у Бати. Гости су били чланови једног КУД-а из Владичиног Хана у Србији, који су били смештени код нас, у српским породицама. До краја године нас очекује обележавање Материца, Божића, српске Нове године и осталих празника – каже Зоран Игманди.

Српска самоуправа у Бати одавно води бригу и о функционисању школског аутобуса, којим деца из тог градића свакодневно путују на наставу у будимпештанску Српску основну школу и гимназију „Никола Телса”. У томе им помаже и шира српска заједница, а и градске власти.

– Задовољни смо школским аутобусом чије функционисање заједнички финансирају Самоуправа Срба у Мађарској и градске власти у Бати. Аутобус је свакога дана пун путника – рекао је Зоран Игманди за наш лист.

Ово возило свакодневно до Будимпеште и натраг превози деветоро ђака и једног педагога. Деца која ипак желе да похађају школу у Бати, српски језик имају прилику да уче у забавишној групи, односно у оквиру школске наставе.

Д. Ј.

И на лицу Зорана Игмандија, председника Српске народносне самоуправе у Бати, видимо задовољство што су се Батлије и њихови гости окупили да заједно прославе Малу Госпојину.

– Најпре бих се захвалио гостима који су дошли на нашу славу. Мислим

градском самоуправом, тако да су се и они укључили у нашу прославу.

Када је реч о раду Српске самоуправе у Бати, господин Игманди каже да је приоритет тог народносног тела обележавање традиционалних верских празника:

Свечано обележавање заштитника своје светиње Печујци су одржали на сам дан црквеног празника 14. септембра, а том приликом у печујској српској православној капели свету архијерејску литургију, уз саслушање свештенства, служио је епископ будимски Лукијан.

На радост многобројних српских православних верника из Печуја и околине, као и сународника из Белог Манастира у Хрватској, прославу је својим појањем увеличао Хор „Јавор” из Сентандреје.

Пригодном славском беседом верницима се обратио владика Лукијан, који је подсетио да је град Печуј одувек био важан хришћански центар, који су увек красиле предивне богомоље, а међу којима и капела посвећена преподобном Симеону Столпнику. Епископ будимски је истакао важност живе Цркве, активност верника и изразио наду да ће доћи до покретања радова на изградњи нове цркве.

Уследило је резање славског колача и благосиљање кољива. Кум овогодишње славе био је Коста Терзић са својом породицом, а те часне обавезе су се за следећу годину прихватили новинари Миленко Радић и Предраг Мандић.

У порти светиње уприличен је ру-

Печујци обележили дан прейодобној Симеона Столпника

У ишчекивању почетка градње нове цркве

Разговори који су пратили прославу заштитника српске капеле у Печују, били су углавном везани за планирану градњу духовног и културног центра

чак, а потом и отварање изложбе фотографија уметника Ивана Јакшића, члана Удружења уметника Круј из Будимпеште. Поставку под насловом *И би свешлоси*, изложу у склопу *Месеца српске културе* у Мађарској, представио је Милан Ђурић, директор Културног и документационог центра Срба у Мађарској.

Колико је духовни живот Срба у Мађарској богат, јасно сведоче фотографије Ивана Јакшића, који је својим објективом представио несвакидашњи амбијент наших светиња и људе у њима.

Празновање заштитника печујске српске православне капеле суфинансирао је Културни и документациони центар Срба у Мађарској, док је део трошкова Хора *Јавор* сносила Самоуправа Срба у Калазу. За пријатну славску атмосферу побринуо се *Бенд 022* из Инђије.

П. М.

Мирјана Зарић

ЧОВЕК (3)

Безобразан је, циничан. Али, само понекад га растужи слика његових поданика за које сам одговара, удешава им животе и руководи њиховим душама. Јер, схвата да су сви у његовој власти и да може да чини са њима шта му је воља.

Воле га деца. Игра се са њима, прича им некакве бајке које други одрасли не говоре. Оне бајке, најстарије, у којој је само један лик добар и праведан, који чува децу и брани њихов сан. Деца радо слушају, трче за њим и вуку га за рукав. Држи их у крилу, милује, љуби образе. Можда бар ту невину дечицу искрено воли.

Мислим да му се дивим. Одушевљава ме његова трагична располућеност. Ипак га добро познајем. Открио се, додуше врло ретко, и у неким непојмљивим тренуцима између јаве и сна, у стању пијанства. Мало је проговорио и брзо се повукао. Можда је хтео да се повери, да се искука и изјада. Брзо је ућутао.

Лаже често, истина је далеко од њега, а друге о истини учи. Не воли људе, а другима о љубави проповеда. Горд је, а гордост осуђује због прародитељског греха. Сујетан је, а сујету оштро кажњава кад је разоткрије. Зашао је у криминал, ухвативши се олакших начина у стицању материјалних вредности, а пред другима проклиње и плује све преступе државних закона. Не верује у Божију милост, а Божијим именом се заклина. Он је најсебичнији човек који се родио на планети. Себичан за друге, себичан за себе.

Питате се како живи такав човек. Вероватно ни он сам не зна. Не сме ни да помисли. Ако би се бар једног јутра запитао о протеклој ноћи, можда би умро од узнемирености. Овако, лакше му је да прећути и да потисне оно што јесте. Да прелети преко себе какав јесте и да брзо остане неко ко треба да буде по свом имену и лику. Тако је навикао. И таквог га људи познају. Зато одржава ту мутну слику.

Нејасан самоме себи, пољуљан страшном судбом која не бира своје жртве, као неки луди борац за опстанак, дубоко у себи је страшно несрећан и незадовољан. Знам ја то. Можда само ја знам. И можда нико сем мене није дошао до неслућене дубине у његовој души. Можда га ни мајка која га је носила под грудима није спознала као великог несрећника и усамљеника који је побегао у неки туђ језиви свет. Једном ми је рекао да му је душа пуна ожиљака и рана. Тако, изненада. Одједном.

После је ућутао, као да се постидео. Као да је разоткрио нешто што нико не сме да чује. И дуго је бежао од мене. Као да сам му непријатељ и као да ћу злоупотребити његову тајну, да ћу га јавно изиграти и разоружати. А нећу, зна да нећу и да никад то не бих...

Безразложно страхује. Драг ми је. Можда сувише драг. Сав је саткан од мана и небројених лоших особина које не уме да искорени, а које су га одржале и довеле до узвишеног места у простој средини. Изабран је да води, да учи, да одговара на најтежа питања и да увек изнесе спреман и савршен одговор. (...)

СВЕТИОНИК

У сваком септембру има нечега налик на *тихе расшанке*.

Мика Антић

Изложба у иџиом кварџу Будимџешџе

Бачки дани у сликама

На платнима војвођанских уметника преклапају се романтични прикази старих сомборских кућа, усамљене обале Дунава, тамне оранице бачке равнице, туга, срећа, изгубљеност, чежња за нечим недостижним...

У оквиру манифестације *Месец српске културе* коју под покровитељством Самоуправе Срба у Мађарској организује Културни и документациони центар, 15. сеп-

тембра из 19. кварта, чија су дела била изложена летос у културном центру „Лаза Костић“ у Сомбору. Такође, „Бачки дани у сликама“ се на неки начин могу сматрати наставком

тембра отворена је изложба под називом „Бачки дани у сликама“. Постава је отворила Тања Димитријевић, кустос Културног центра „Лаза Костић“ из Сомбора. Поред гошће из Србије, присутне су поздравили Стојана Јурковић и Данило Урошевић из Српске самоуправе петог кварта Будимпеште, Карољ Каршаи-заменик начелника кварта, Борислав Рус – председник Српске самоуправе у Будимпешти, и Милан Ђурић – директор Културног и документационог центра Срба у Мађарској.

Идеја о сарадњи Будимпеште и насеља у Бачкој већ дуже време је на дневном реду, посебно због чињенице да су 19. квартал (Кишпешт) и Сомбор побратимска насеља, као и 5. квартал (Липотварош) и Бачка Топола.

– Све је почело доласком једне госпође из Будимпеште која је изјавила да жели да сарађује са нама – присећа се Тања Димитријевић. – Та жеља се нешто касније и обистинила. Лед је пробила изложба младих уметника из Будимпеште, односно

прошлогодишње изложбе слика великог сомборског уметника Саве Стојкова, који овом приликом има три изложбене слике.

У фокусу изложбе о Бачкој су мултикултуралност и различитост,

КУЛТУРА

које су уједно и њене главне карактеристике, односно врлине.

Излагачи кажу да је ова изложба добар приказ свега што се у Бачкој дешава. Избор је био тежак, а простор за излагање ограничен, па су тако овом приликом изложена дела свега десет уметника. Према је изложба првенствено заснована на младалачком виђењу Бачке, на зидовима културног центра 5. кварта су се нашли и радови Саве Стојкова, Иштвана Жакија и Иштвана Сајка. Нову генерацију уметника представили су: Момир Буловић, Вања Суботић, Радомир Бркушанин, Ендре Пенновац, Елена Кокаи, Давор Громиловић и Мирослав Јованчић. Њихових тридесет слика ће након Будимпеште бити изложбене у Сегедину, након чега је планиран и обилазак четири града Бачке – Суботице, Сомбора, Сенте и Бачке Тополе.

Од гостију смо чули да, када је реч о Културном центру „Лаза Костић“, ово није једина прилика за представљање младалачке визије света који нас окружује. Наиме, културни центар из Сомбора је у константној потражи за младим талентима, организује велики број ликовних конкурса, а подстичу младе и у другим врстама уметности, попут музике и књижевности. Према речима кустоса тог музеја, млади су веома заинтересовани за конкурсе и користе многе могућности да пока-

жу свој таленат. Самим тим, Сомбор може да се похвали са својих девет уметника који се тренутно налазе на Академији уметности у Новом Саду

– Ово је прилично велики број уметника на школовању за мањи град попут Сомбора – додала је Тања Димитријевић за СНН.

На платнима војвођанских уметника преклапају се дивни прикази старих сомборских кућа, усамљене обале Дунава, тамне оранице бачке равнице, туга, срећа, изгубљеност, чежња за нечим недостижним и још много тога.

– Бити из Бачке је дивна ствар, небитно да ли сте у Србији или у Мађарској. Сама чињеница да потичете отуда је дивна – рекао је господин Каршаи.

Слике уметника из четири града Бачке изложбене су у Културном центру петог кварта *Аранџиз* до 27. септембра.

Данијела Тот

Изабран контролор пројекта „Драгоцености Печуја“

Пројекат „Драгоцености Печуја“ у којем је заступљен и пројекат изградње нове српске православне цркве и адаптације црквено-уметничке збирке, добио је контролора техничких радова

Иако радови на изградњи још нису покренути, у згради Непрофитног деоничарског друштва за развој града Печуја представљен је Габор Вереш који ће, чим послови крену, надгледа-

ти реализацију пројекта код свих његових учесника. Након представљања контролора, менаџмент је присутне, међу којима је био и архиепископски заменик протојереј-ставрофор Војислав Галић, информисао о тренутној фази пројекта. Према плану, расписивање тендера ће се ускоро обавити, па би током јесени могли почети и грађевински радови.

П. М.

ФЕЉТОН

Све мистерије Милеве Марић-Ајнштајн (3)

Писма разоткривају скрајнуту истину

Најдаље у истраживању научне енигме о Милеви Марић-Ајнштајн отишле су норвешка историчарка мр Анастасија Хајди Ларвол и професорка српског порекла др Радмила Милентијевић, која живи и ради у Њујорку

Обе историчарке су имале ретку прилику да одвојено, свака за себе и у различитом временском периоду, „завиру“ у део архиве Алберта Ајнштајна на Хебрејском универзитету, и дошле су готово до истоветног закључка: Милевино познавање математике и физике омогућило јој је да учествује у Ајнштајновим научним истраживањима, и она је, ван сваке сумње, у њима и учествовала!

Упориште за тврдњу о неспорном Милевином доприносу теорији релативитета, обе историчарке пронашле су у писмима која је бивши брачни пар разменио током брака, али и после развода. Милева и Алберт раздвојили су се 1914. после 11 година брака, пошто је он добио место професора у Берну, а затим се оженио блиском рођаком Елзом, с којом није имао деце.

Та писма је сасвим случајно, после Милевине смрти 1948. године у Цириху, пронашао у једној кутији старији син Ајнштајнових, Ханс Алберт. Он је желео да препише публикује, али су људи блиски Ајнштајну издејствовали судску забрану.

Мањи део преписке објављен је 1987. године, а остатак је однет у Јерусалим и тек од 2006. само делимично отворен за јавно истраживање.

Милентијевићева је једна од ретких, а свакако једина с наших простора, која је добила дозволу да три и по месеца изучава архивско благо података о Алберту Ајнштајну у Израелу. На основу тих података пре две годи-

не у издању Матице српске објавила је књигу „Милева Марић Ајнштајн – живот са Албертом Ајнштајном“.

Преписка, према мишљењу др Милентијевић, доказује да су њих двоје делили научне идеје, водили научне расправе и заједно истраживали. У својим писмима Алберт говори о „нашим новим проучавањима“, „нашим истраживањима“, „нашој теорији“, „на-

шем раду“, као и о „нашем раду о релативном кретању“.

На основу тих писама која су на потпуно нов и, за многе, неочекиван начин осенчила брачну и научну везу двоје Ајнштајна, Анастасија Хајди Ларвол снимила је документарни филм „Мала моја вештица“, у којем је љубавну преписку претворила у дијалог.

Њено филмско остварење 2009. године приказано је на комеморативној седници у Цириху, кад су се власти после 36 година сетиле Милеве Марић, платиле закупнину њеног гробног места и поново поставиле надгробну плочу на гробном месту број 9357 на циришком гробљу Нортхајм (...)

ДОГОВОРНА ПРОМОЦИЈА „ГЛАВЕ ПОРОДИЦЕ“

Својим филмом и предавањем „Релативност једне љубави прошлог месеца“ на Коларцу у Београду, норвешка историчарка Анастасија Хајди Ларвол желела је да поручи свету да је Алберт био већи манипулатор него научник, те да је за „Нобела“ заслужнија Милева од њега самог.

– Много тога упућује на закључак да су се Алберт и Милева договорили да заједничким научним радом и знањем креирају и промовишу једног генијалног научника и универзитетског професора који ће зарађивати за целу породицу – тврди Ларволова.

ВРЕМЕПЛОВ

26. септембра 1186. – Дубровник је склопио мир са српским великим жупаном Стефаном Немањом, који је у два наврата покушао да заузме тај град (1184. и 1185). Споразум о миру био је основ за касније уговоре Србије и Дубровника.

26. септембра 1371. – У бици на реци Марици, код Черномена, Турци су поразили српску војску браће Мрњавчевић, краља Вукашина и деспота Угљеше, који су у боју погинули. То је била једна од пресудних битака у турском походу на Балкан.

26. септембра 1945. – У Њујорку је умро мађарски композитор и пијаниста Бела Барток, чије је дело отворило нове правце развоја мађарске музике.

27. септембра 1902. – Рођен је српски писац и позоришни критичар Милан Дединач, следбеник француске авангарде лирике, припадник групе београдских модерних, први главни уредник послератне „Политике“, драматург и управник Југословенског драмског позоришта.

28. септембра 1914. – Умро је српски композитор и музички педагог Стеван Стојановић Мокрањац, члан Српске краљевске академије и хоровођа Београдског певачког друштва. Његово дело сматра се најзначајнијом етапом у развоју српске националне музике у 19. веку („Руковети“, „Приморски напјеви“, „Литургија“).

28. септембра 1944. – Јединице Црвене

не армије су у Другом светском рату прешле у Србију на основу југословенско-совјетског договора.

28. септембра 1949. – Москва је једнострано отказала уговор о пријатељству и узајамној помоћи СССР-а и Југославије, што су потом учиниле и остале земље „социјалистичког лагера“ – Мађарска 30. септембра, Бугарска и Румунија 1. октобра, Чехословачка 4. октобра.

29. септембра 1854. – У Ваљевоу је умро прота Матија Ненадовић, војвода и један од вођа Првог српског устанка. Био је први дипломата обновљене Србије и творац и први председник Правителствујућег совјета. Његови „Мемоари“ драгоцено су сведочанство о људима и догађајима из тог времена.

1. октобра 1924. – Радио Београд је почео да емитује програм. У знак сећања на прво емитовање, 1. октобар је установљен као дан РТВ Србије.

1. октобра 1946. – Међународни војни суд у Нирнбергу прогласио је кривим 22 лидера нацистичке Немачке за ратне злочине почињене у Другом светском рату. На смрт је осуђено њих 12, тројица су добили доживотни затвор, а остали затворске казне од 10 до 20 година.

1. октобра 1988. – Умро је српски филмски глумца Павле Вујишић, који се прославио у многобројним филмовима и телевизијским серијама.

2. октобра 1810. – Српски устаници су у Првом српском устанку под вођством Карађорђа потукли код Лознице турску војску послату из Босне да угуши устанак. ■

Стеван Мокрањац

ИМЕНИК

Самоуправа Срба у Мађарској
Тел. +36 1 331 5345
Имејл: ssm@t-online.hu
Веб: www.szerb.hu

Амбасада Србије у Будимпешти
Тел. + 36 1 322 98 38
Имејл: budapest@amb.srbije.net
Веб: www.budapest.mfa.gov.rs

Културни и документациони центар Срба у Мађарској
Тел. + 36 1 269 01 00
Имејл: kd.centar@gmail.com
Веб: http://kdc.szerb.hu

Српске недељне новине
Тел. + 36 70 521 49 38 (секретаријат)
Имејл: nedeljenovine@gmail.com
Веб: www.snnovine.com

Педагошко-методолошки центар
Тел. + 36 70 434 55 76
Имејл: szerbpedkp@gmail.com

Српски институт
Тел. + 36 1 782 16 39
Имејл: info@srpskiinstitut.hu
Веб: www.srpskiinstitut.hu

Радио програм на српском језику МТВА
Тел. +36 72 518 330
Имејл: radios@radio.hu
Веб: www.radio.hu

Српска самоуправа у Будимпешти
Тел. + 36 1 269 06 33
Имејл: ssb@freemail.hu

Епархија будимска
Тел. +36 26 31 44 57
Имејл: ortodox.diocese@serb.t-online.hu

Музеј Епархије будимске
Тел. + 36 26 31 23 99
Имејл: serbmus@serb.t-online.hu

Храм св. Георгија у Будимпешти
Тел. + 36 1 78 80 605, + 36 30 989 61 39
Имејл: otacoran@hotmail.com
Веб: www.hramsveorgijabudimpesta.rs

Српско позориште у Мађарској
Тел. + 36 30 653 1871
Имејл: szinhaz@szerb.hu
Веб: http://szinhaz.szerb.hu

Српска школа „Никола Тесла“
Тел. +36 1 351 65 50
Имејл: szerbisk@freemail.hu
Веб: http://nikola-tesla.net

Српска основна школа у Батањи
Тел. + 36 68 456 006
Имејл: szerb-iskola@freemail.hu
Веб: www.szerbek-battonyan.hu

Српска основна школа у Десци
Тел. + 36 70 23 33 821

Српска основна школа у Ловри
Тел. + 36 24 482 583

Радио Јужни ветар, FM 98.0 и 91.6
Тел. +36 20 499 5014
Имејл: radiojuzni@gmail.com
Веб: www.radioszentendre.hu

Бајске лејенде (7)

Културна прегнућа Петра Аси-Марковића

Многи су радили на *пољзи књижевства сербскога народа*, али је мали број оних који су издаваштво српских књига носили тако дубоко у срцу као што је то чинио племенити Аси-Марковић

Светлост овога света угледао је 23. марта 1770. у Баји. Исте године када је у Пешти печатана прва српска књига. Сувоњави младич тужна образа био је присједатељ комитета чанадског, табуле у Будиму и приседник Бихарске жупаније. Извесно време се бавио адвокатуром у Пешти. Поставши грађанин будимскиј ступио је у круг угледне аристократије.

Аси-Марковић је био познати мецена српских списатеља. Тако је захваљујући његовој суми од 1500 форинти 1799. године објављен популарни роман „Робинзон Крузо“ у преводу тршћанског учитеља Николе Лазаревића који је са немачког превео и у Будиму штампао знамениту књигу Данијела Дефоа.

Петар Аси-Марковић је потпомагао и младог Јована Стерију Поповића, студента права у Пешти, који му је у знак захвалности 1827. године испевао оду. Био је и повереник у Будиму „Новина српских“ Дими-

трија Давидовића. Овај неуморни прегалник пружао је финансијску помоћ и своје земљаку, писцу и преводиоцу Јоакиму Вујићу коме је уједно био и кум.

Колико је Аси-Марковићу била важна српска књига најбоље казује и чињеница да је чак три пута (1802, 1816, 1818) безуспешно покушавао да отвори прву српску књижу у Пешти. У томе му није могло ни познанство са познатим слободним зидаром, митрополитом Стефаном Стратимировићем.

О дубоком поштовању које је Доситеј Обрадовић гајио према Аси-Марковићу најверније сведочи и његово писмо настало у Трсту, 8. априла 1804: – *Блајородни тосјодине од Аси-Хаџи-Маркович, здравствувјите! Имајте ме пошћена, што вам давно ни сам на ваше љубезно писмо ошћисао и на вашем дару књија блајодарио, које сад и по дужности и всесердечно испольњавам. Из предисловија наши књија познао сам досћошвалну и ошћезну пољезну нашу к*

БАШТИНА

роду нашему љубов и верности, и радосћћ ћу имајте вас у ћерсони, кај овамо доћете, видићте, познајте и пољубићте и вама моју нову издајћу књију поклонићте. Ваш срдечни и познао слуга, Д. Обрадович.

Петар Аси-Марковић се бавио и писањем. У Будиму је објавио књиге: „Стематографија сирјеч описаније началнаго происхожденија Циганов маћарских с неким приповедкама“ (1803) и „Приповедке о Циганину“ (1815), а аутор је и дела „Неблагодарност, одкуд извире и какве доноси плоде?“ (1832).

Био је један од првих присталица Матице српске у коју се заједно са архимандритом Герасимом Зелићем учланио 15. фебруара 1826, а коју ће због интрига њеног председника Антонија Хаџића (Милоша Светића) уређено напустити заједно са Јосифом Миловуком и Гаврилом Бозитовцем.

У свом будимском дому поседовао је значајну библиотеку од око шест стотина наслова и више хиљада школских књига. Године 1833. послао је у Србију осам стотина књига на чему му се кнез Милош Обреновић захвалио у писму писаном у Пожаревцу 13. априла исте године.

Променио је свешћом у Будиму 18. децембра 1844. године. На овалном рубу његовог портрета дао је да се испише следећа реченица: „Блајородный Петаръ Аси Марковичъ љубитељ свога рода“. Скромни Аси-Марковић је сматрао да је толико довољно.

Драгомир Дујмов

Породични односи

Шта нипошто не смете рећи свекрви

Није тајна да је однос снахе и свекрве један од компликованијих односа, па зато у овој комуникацији треба бити изузетно опрезан. Наиме, обе жене се могу због разних разлога осећати угрожено, каже ауторка књиге „Тајне доброг односа са свекрвом или снахом“

Како бисте имали што успешнији однос, Деана Бран открива шта никада не смете рећи свекрви: „**Можете доћи било када, увек смо ту за вас**“

Политика отворених врата позива на узбуну. Наиме, много је боље да одредите време посета. Када вам је згодно да вам свекрва долази у посету, а када имате друге планове.

„**Нисам вас питала за мишљење**“

Када свекрва покуша да вам да савет како да балансира рецимо посао и породицу саслушајте је и потрудите се да је не понизите, а посебно избегавајте заједљиве коментаре попут оног да је нисте питали за савет. Ако вас саветује како да лечите дете, љубазно јој одговорите да сте одлучили да слушате савет педијатра.

„**Нећете ваљда за њега гласати**“

Политичка и верска уверења оставите по страни. Прихватите је такву каква јесте и будите умерени у својим изјавама. Поштујте туђе мишљење и имајте на уму да је између вас ипак генерацијски јаз.

„**Требало је сина да научите...**“

Никада немојте приговарати због начина на који је васпитавала сина и

кривити је зашто ваш супруг неке ствари не зна сам да уради. Уосталом ко каже да ћете ви баш све исправно урадити у васпитавању своје деце.

Ако је на тај начин нападнете, имаће потребу да се брани и не гине вам свађа.

„**Осећам се много пријатније са својом породицом**“

Уобичајени приговор свекрва је тај да њихове снахе фаворизују своје родитеље. Још ако форсирају да све празнике проводите са својом „старом“ породицом и немате урађене фотографије супругових родитеља, ватра је на помолу. Разговарајте са супругом и поделите празнике и годишњи између обе породице.

„**Надам се да ћу наследити вашу огрлицу**“

Изјаве оваквог типа поручују да једва чека-

те кад ћете је испратити у „вечна ловишта“. Немате право на свекрвину имовину, а о могућем наследству можете разговарати једино са супругом.

ЖИВОТНИ СТИЛ

„**Били смо презаузети**“

Свекрве обично више желе да виђају сина и снају него они њу. Како бисте поставили јасна очекивања, реците јој колико често је можете посећивати, како не би било изненађења. Избегавајте констатације, попут оне да сте презаузети. Пре реците да ћете је врло радо посетити чим узмете слободан дан.

„**Молим вас разговарајте са својом ћерком уместо мене**“

Ако свекрву стављате да бира стране, а поготово да се заузме за вас код своје ћерке или сина, у старту сте изгубили. Сами решавајте своје проблеме како знате и умеете, а њу држите подаље од својих несугласица.

„**Не морате баш толико често виђати децу**“

Да се неке жене питају, најрадије би свекрве макнуле што даље од деце. Саме знају разлоге. Али, морате имати на уму да дете док одраста мора видети различитости и научити да се понаша у различитим ситуацијама. Ако вам смета нека њена навика, боље јој реците да то престане да ради пред дететом.

НЕВЕН

Како су њихови ђаци искористили радну суботу

Једни у Сентандреју, други у будимска брда

Прошла субота била је у Српској основној школи и гимназији „Никола Тесла“ у Будимпешти радни дан, па је део ученика колективно посетио Зоолошки врт, други су кренули у будимска брда или другде у природу, а било је и оних који су први пут посетили легендама обавијену Сентандреју

Ученици сва три одељења 9. разреда и 10.а разред на челу са својим разредним старешинама Ериком Котхенц, Миланом Дујмовим, Драгомиром Дујмовим, Оливером Младеновић Мунишић и са професорима из ђачког дома посетили су градић без којег је немогуће говорити о историји, српској књижевности или Српској православној цркви.

Многи ђаци су први пут путовали приградском железницом ХЕВ која од 17. августа 1888. године повезује Будимпешту са Сентандрејом. Први пут са станице је водио према кући Евгена Думче (1838–1917) првог градоначелника Сентандреје која се налази у истоименој улици. Затим су ђаци застали код родне куће и спомен-бисте Јакова Игњатовића (1822–1889), најпознатијег Сентандрејца и зачетника српског реалистичког романа. Без познавања литерарне делатности Игњатовића немогуће је положити матурски испит, тако да су ученици пажљиво слушали предавање својих професора.

Потом је следила посета главног трга који краси српски трговачки крст и Благовештенски храм. После краћег упознавања са знаменитостима најужег центра попут поменуте цркве и Препарандије, прве учитељске школе у Срба, гимназијалци су кренули према Саборном храму. Овде су посетили велелепни барокни храм и упознали материјално и духовно благо које се чува у Музеју црквено-уметничке збирке Епархије будимске. Истовремено ученици су видели некадашњу ке-

лију патријарха Арсенија Чарнојевића, владичански двор и бисту цара Лазара, дело вајара Небојше Митрића.

Одавде је пут водио према узвиши-

ци на којој се налази католичка црква посвећена Светом Јовану Крститељу која према документима датира из 13. века. Одавде се пружа предиван ви-

дик на сентандрејске домове, Дунав и околна брда. Многи ђаци су искористили прилику да својим фотоапаратима овековече овај леп излет.

Спустивши се кроз узано сокаче српски средњошколци су стигли до Лазаревог крста где су после Велике сеобе 1690. у цркви брвнари извесно време почивале мошти кнеза Лазара Хребељановића, у народној епизи познатог као косовски мученик цар Лазар.

Затим се гимназијалцима пружила могућност да и сами уживају у лепотама градића поред Дунава што су многи искористили у разгледању, фотографисању и откривању марципана, изуму чувеног послатичара Младена Савића из Сентандреје.

Сентандреја својим живописним, кривудама, калдрмом попличаним сокацима, које надвисују звоници садашњих и бивших српских храмова на све посетиоце оставља посебан утисак, па тако није ни чудо што су се ученици Српске гимназије „Никола Тесла“, обogaћени новим сазнањима и лепим доживљајима, задовољни вратили у Будимпешту.

Д. Д.

МЛАДИ ЗА МЛАДЕ

НОВИ АЛБУМ

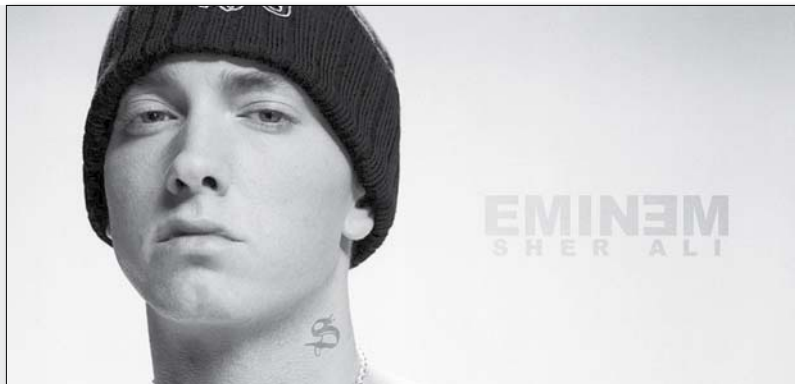
Моби – Инносентс

Ако бисмо вам рекли да је за 1. октобар 2013. године најављен излазак најновијег, једанаестог по реду, студијског албума америчког музичара Ричарда Мелвила Хола (Richard Melville Hall), највероватније бисте одустали од овог чланка. Можда вашу пажњу заголица податак да се ради о директном потомку аутора популарног романа *Моби Дик* Хермана Мелвила (Herman Melville), коме узгред наша квази-тајанствена личност има да захвали своје уметничко име. Дотични је на музичкој сцени већ пуне три деценије, а за његово адекватно представљање можда је најбоље

поменути његов антологијски албум из 1999. године *Плеј* (Play), продат у преко десет милиона примерака. Он се заувек уселио у кућу славних хитовима попут *Хонеи* (Honey), *Порцелан* (Porcelain), *Вај Мај Харџ Фил Со Бег* (Why My Hurt Feel So Bad), *Нашу-рал Блуз* (Natural Blues) и остали.

Од самог почетка јасно вам је (ако никако другачије оно по наслову) да желимо да вам скренемо пажњу на најновије остварење човека којег читав свет зна по имену Моби.

Инносентс (Innocents), је назив његовог најновијег це-деа, једанаестог по реду. Први сингл, који већ неко време може да се погледа на интернету, јесте „*Кејс фор шејм*“ (A Case for Shame). Поред ове, у етар је пуштена Мобијева дуетска песма коју је урадио са певачем бенда *Ди Флеминг Липс* (The Flaming Lips) нумеру под називом *Де перфект лајф* (The Perfect Life).

Еминем

Након двогодишње паузе, највећа америчка бела реп-звезда Еминем, најавио је свој нови студијски албум. Сам Еминем је саопштио ову новост, крајем августа, на овогодишњој додели МТВ (MTV) награда. Излазак његовог новог це-деа под називом „*Ди Маршал Метерс ЕЛ-ПИ-2*“ (Marshall Mathers LP-2) заказан је за 5. новембар. Реч је о осмом студијском албуму мега популарног репера британског језика, интелигентног посматрача и критичара америчког друштва. Објашњено је, такође, да је овај албум наставак оног претходног из 2010. године под називом „*Хел: Ди Сиквел*“ (Hell: The Sequel). Сам музичар се у задњих годину-две ретко појављивао у јавности. У медијима се ту и тамо могло прочитати да је имао озбиљнијих проблема са зависношћу од лекова за несаницу и сличних медикамената. Коначно се недавно и сам обратио јавности тим поводом рекавши, да је, између осталог, био завастан од лека *амбиен*, који се користи за лечење несанице и који се добија

само уз лекарски рецепт. Еминем је исповедио и то да му је та зависност избрисала део сећања и да је био у потпуној блокади, не само што се тиче писања песама.

На друштвеним мрежама се већ неко време коментарише и сингл са новог албума *Берзерк* (Berzerk) у којој је овај контроверзни уметник „оплео“ једну од старлета „франкенштајнске“ породице Кардашијан. Наиме, конкретно, Еминем ће, говорећи о Клои Кардашијан, у једном стиху своје песме рећи и следеће: „Пробудио сам се поред гадне Кардашијанове!“

Да није реч само о сировој енергији и бунтовништву, говори и податак да је Маршал Метерс, познатији као Еминем, 2010. године био награђен са чак десет Греми награда. Споменимо само неке од категорија: албум године, најбољи реп албум, спот и песму године, те и за хит „*Лав Де Веј Ју Лај*“ (Love The Way You Lie), коју је снимиле са Ријаном (Rihanna).

Катарина и Ренато

МЕСЕЦ СРПСКЕ КУЛТУРЕ

Организатор: Културни и документациони центар Срба у Мађарској

Покровитељ: Самоуправа Срба у Мађарској
Медијски партнер: Српске недељне новине

27. септембар у 20.00 ч. – Будимпешта, Верешмрти биоскоп (Vörösmarty mozi, Budapest, VIII. ker. Üllői út. 4)
Филм „Мирис кише на Балкану“

Премијери филма у Будимпешти присуствоваће редитељ Љубиша Самарцић

28. септембар у 18.00 ч. – Будимпешта, Српски културни центар (Budapest, VI. ker. Nagymező u. 49)
„Пештански књижевни омнибус“, сусрет писаца из Србије и дијаспоре

Учесници су писци из Мађарске, Србије, Румуније, Немачке, Италије, Француске, Босне и Херцеговине и Аустрије

29. септембар у 18.00 ч. – Калаз, Дом културе (Budakalász, Szentendrei út. 9)

„Фолк фест“ – учествују: КУД-ови Табан, Рузмарин, Ојанци, Ловра, Банаш, Весели Саншовчани и специјална гошћа из Бања Луке

30. септембар у 18.00 ч. – Будимпешта, Српски културни центар (Budapest, VI. ker. Nagymező u. 49)

Пројекција филма „Мирис кише на Балкану“ (2. и 3. део)

1. октобар у 18.00 ч. – Будимпешта, резиденција амбасадора Босне и Херцеговине: Модна ревија – шешири Исидоре Бјелице

2. октобар у 18.00 ч. – Сегедин, Дом мањина (Nemzetiségek Háza, Osztrovszky u. 16): ретроспектива рада Удружења уметника „Круг“ из Будимпеште

4. октобар у 18.00 ч. – Будимпешта, Српски културни центар (Budapest VI. ker. Nagymező u. 49)
Вече посвећено јубилеју поводом 1700 година од проглашења Миланског едикта

Промоција књиге „Константинов град – старохришћански Ниш“ аутора др Мише Ракоције

Учесници: др Ксенија Голуб, др Зоран Вукосављев, др Татјана Стародупчев и Коста Вуковић
Фото-изложба у галерији СКЦ-а

5. октобар у 19.30 ч. – Будимпешта, Српски културни центар (Budapest, VI. ker. Nagymező u. 49)

Гостовање Камерне сцене Мирослав Антић из Сенте Позоришна представа „Браћо и сестре“

6. октобар у 12.00 ч. – Будимпешта, Црквена општина у Будимпешти (Budapest, V. ker. Szerb utca 33)

„И би светлост“ – отварање изложбе фотографија Ивана Јакшића
Ловра у 18.00 ч.

Дом културе – сцена Српског позоришта у Мађарској
Гостовање Камерне сцене „Мирослав Антић“ из Сенте са представом „Браћо и сестре“

10. октобар у 19.00 ч. – Сентандреја, Центар за културу и кулинарство (Kulturális – Kulnaris Rendezvényközpont, Szentendre, Kossuth Lajos u. 16)

Изложба ликовних радова чланова Удружења уметника „Круг“

Цез концерт, саксофониста Криштоф Сатмари

11. октобар у 19.30 ч. – Будимпешта, Српски културни центар (Budapest, VI. ker. Nagymező u. 49)

Гостовање Културног центра из Куле
Позоришна представа „Ровито куване чизме“

14. октобар – Будимпешта, Амбасада Републике Србије

Завршна свечаност Месеца српске културе
Концерт квартета „Сенсартика“; поезију књижевника и дипломате Јована Дучића, од чије смрти је прошло 70 година, казиваће драмски уметник Милан Рус

ИНФО СЕРВИС**ПОЗИВ СРПСКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И САМОУПРАВАМА**

Позивамо вас да дате своје предлоге за добитнике Светосавских награда и Повеље „Сава Текелија“ за 2014. годину

Предлози се достављају писменим путем, на адресу Самоуправе Срба у Мађарској (Szerb Országos Önkormányzat, 1055 Budapest, Falk Miksa u. 3) или на електронску адресу: ssm@t-online.hu, или на факс: 331-5345; 269-0638

Рок за достављање предлога је 1. новембар 2013.

Самоуправа Срба у Мађарској

Српски педагошки и методолошки центар организује

КУРС СРПСКОГ ЈЕЗИКА

– за почетнике,

два пута недељно, по два часа –
Цена: 25.000 фт

Курс води мр Вања Прстојевић,
лектор српског језика на Катедри за славистику

Место одржавања:

Српска основна школа и гимназија „Никола Тесла“
(1074 Budapest, Rózsák tere 6-7)

Време трајања курса:

Од 14. октобра до 20. децембра 2013.

Пријаве послати до 10. октобра на адресу:
szerbpedkp@gmail.com

Све информације можете добити на телефон:
06703392995

Информације за страницу „Инфо“
шаљите на адресу: info.snnovine@freemail.hu
Телефон: +36 30 273 3399

БРУКА

Душан Манић, звани Мане је један од оснивача Партије левице. У њеним редовима је, ево, већ више од две деценије.

На последњем састанку партијског врха је био видно депримиран, нерасположен и утучен. Много га је погодила једна одлука која се тичала њега лично.

– Аман, другови, шта сам вам ја згрешио? Чиме сам вам се замерио, па ми овако враћате? – завапио је Мане, али је око њега био зид игнорисања и ћутања.

Његови донедавни пријатељи су се правили да га не чују. Тек понеки би га погледао равнодушно, или самилосно, али ни у једном погледу Мане није налазио, макар трачак, разумевања и жеља да му се помогне.

– Другови, зар сам ја најгори међу вама? – тужним и плачним гласом питао је очајник и покуша-

вао да скрушеним ставом одбродвољи барем некога од партијских колега.

Одлука је, међутим, била донета. Гласало се. Свако је могао да каже у дискусији шта је мислио, али сада се, као у свакој дисциплинованој партији, одлуке морају спроводити.

Мане је то добро знао, али је покушавао и даље да промени став челника Партије левице.

– Како ћу ја сада међу људе? – и даље је Мане ређао питања и другима и, понајвише, себи. –

МАЛО СМЕХА

Обрукали сте ме за сва времена. Увек сам, то и ви добро знате – Мане је покушавао да гледа у очи прваке Партије, али они су одвраћали од њега свој поглед – настојао да останем неукаљан! – Моје име никада није везивано ни за један скандал, нити некакву корупционашку аферу, па чак ни за за-пошљавање преко везе! Ви знате да сам ја, колико се то могло, поштено извршавао све страначке задатке!

Нико од присутних није спорио речи свог уваженог колега, али нико од њих није ни помишљао да се одлука Партије може променити, што је Мана учинило још несрећнијим.

– А сада сам за све то од вас лепо „награђен“! Казнили сте и мене и целу моју породицу! Ова данашња срамота ће да остане и на мојим потомцима! – поручио је већ дрхтавим гласом видно узбуђени човек, а онда је скрушено сео и промрљао себи у браду:

– Од толико мангупа у нашој Партији, баш мене су одлучили да пошаљу у то друштво. Зар сам и то дочекао да ме предложи за министра у новој влади?! Обрукан сам за вјеки вјеков. Опасно ми се свете, само не знам зашто, када никоме од њих ништа најчао нисам учинио.

Александар Чотрић

СРПСКЕ
НАРОДНЕ НОВИНЕ

СЕРБСКЕ
НАРОДНЕ НОВИНЕ.

СЕРБСКЕ

СРПСКЕ НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ – Лист Срба у Мађарској

Издавач: Канцеларија Самоуправе Срба у Мађарској ✦ За издавача: Силвија Татар ✦ Главни и одговорни уредник: мр Драган Јаковљевић ✦ Уредник фотографије: Иван Јакшић ✦ Седиште редакције: Nagymező u. 49, 1065 Budapest ✦ Поштанска адреса: Szerb Országos Önkormányzat, Szerb Hetilap, Falk Miksa u. 3, 1055 Budapest ✦ Имејл уредништва: nedeljnenovine@gmail.com ✦ Web: www.snnovine.com ✦ Графички њерелом листа: Карол Сабо, Петер Ковенц ✦ За штампању: Alfa Press Design Kft: Ференц Ибош ✦ Текстуралне прилоге и фотографије примамо искључиво у електронској форми. Уредништво задржава право лекторске обраде и скраћивања текстова у складу са расположивим новинским простором.

HU ISSN 2061-0238

СА ЛИЦА МЕСТА

И овој септембра двострука свечаност у Батањи

У просторијама Српског клуба у Батањи је 21. септембра, у оквиру Месеца српске културе, отворена изложба Секуле Петровића под називом *Батања – оком забележена, у срцу заведена*.

По занимању правник, начелник београдске Општинске управе, Секула Петровић је познат као културни радник: песник, хроничар, позоришни редитељ, уредник и приређивач књига. Љубитељ је фотографије и редовни учесник међународне изложбе *Православље на интернету* коју организује београдски клуб *Беофото*. У Батању долази од 1997. године. Иако није био иницијатор братимљења Батање и Беочина, у то побратимство је, заједно са покојним Мирославом Роцковом, уложио највише труда, енергије и љубави. Најзаслужнији је за богату културну сарадњу Батање и Беочина. У разговору за наш лист, Петровић каже:

– У Батању долазим више од петнаест година и увек уз пут забележим нешто фотографским апаратом. Желео сам да те фотографије поделим са Батањцима, да их не чувам љубоморно само за себе. Веома сам се изненадио толиком посетом изложби, а још више интересовањем. На фотографијама су највише забележени људи и свако воли себе да препозна и види, нарочито ако је фотографија мало старија. Увек сам пред очима имао оне

фотографије које се налазе на зидовима Српског клуба и у Српској основној школи, оне старе фотографије на којима је забележено једно време и које

Добријевић – члан Општинског већа Беочина, гости из Арада и многи други.

Истога дана обележена је и црквена слава Мала Госпојина. Свету архијереј-

Тмурни облаци и киша само су на кратко прекинули свечаност. Присутни су се преместили у Српску салу и тамо наставили прославу. Малишани из Српске основне школе улепшали су својим програмом овај, за Батање велики дан. Својом игром и песмом побрали су мноштво аплауза од публике коју из године у годину обрадују шароликим програмима. На крају су позвали све присутне да им се придруже и заједно са њима заиграју.

Прослава је у вечерњим сатима настављена у Дому културе, где се солистичким концертом представио КУД „Балкан“ из Бекешчабе. Ово фолклорно друштво већ 18 година увежбава и изводи игре балканских народа, а његови чланови већ низ година наступају на српским манифестацијама и баловима. Те вечери су се батањској публици представили у пуном сјају. На концерту учешће су узели и хористи Српске основне школе уз пратњу оркестра. Бал након концерта, где је темпо диктирао оркестар *Коло* из Тукуље, потрајао је до ситних сати.

С. Ђ.

сведоче о томе да су Срби овде живели и живе.

Отварању ове изложбе, коју заинтересовани могу погледати до краја септембра, присуствовали су и повереник владе Мађарске Норберт Ереш, Јожеф Каршаи – градоначелник Батање, Горан

ску литургију у српској православној цркви служио је епископ будимски Лукијан, а у послеподневним сатима служено је вечерње. У порти храма је уследило резање колача и благосиљање кољива. Овогодишња кума славе је била Весна Галић.

Промоција одржана 17. септембра ове године, реализована је сарадњом Амбасаде Републике Србије и Културног и документационог центра Срба у Мађарској као домаћина. Гости програма приређеног у оквиру „Месеца српске културе“ били су, поред осталих, запослени у дипломатском представништву Србије у Будимпешти и неколико мађарских и страних званица, али су промоцији ипак у највећем броју присуствовали Срби из главног града.

Сви они имали су прилике да погледају изложбу плаката који на атрактиван начин приказују природне и остале лепоте Србије. Исти циљ имала су и два краћа промотивна филма, приказана у сали Српског позоришта у Мађарској. Тема првог биле су природне лепоте, културно-историјске знаменитости и атракције у већим градским центрима, а другог традиционална српска гастрономија, односно начин справљања појединих специјалитета по којима је Србија надалеко позната.

Присутнима су се у име организатора и промотера обратили директор КДЦСМ-а Милан Ђурић, амбасадор Србије у Мађарској Раде Дробац, председница Туристичке организације (ТО) Србије Гордана Пламенац и њен заменик Милош Миловановић. Они су изнели детаље везане за новоустановљену међусобну сарадњу и своја оптимистичка очекивања да ће ова презентација допринети да се добар глас о Србији у Мађарској чује знатно чешће него до сада.

– Нама који живимо у Србији мно-

Туристичка презентација у Будимпешти

„Србија – једно путовање, безброј доживљаја“

Посетиоцима Српског културног центра у Будимпешти, Туристичка организација Србије представила је природне, културно-забавне, гастрономске и друге атрактивне потенцијале наше матичне земље

ге њене лепоте су познате, али ни за нас нису све откривене. Многима у иностранству, укључујући и становнике суседних земаља, оне су још увек недовољно познате. Србија није само лепа земља, лепа храна и лепа природа, већ је то и начин живљења. Када је о туризму реч, данас је модерно ићи само на море које Србија нажалост нема, али зато има много других прелепих садржаја, које вреди видети и које наши мађарски пријатељи треба тек да открију у свим њиховим разноликостима и богатствима – рекао је, поред осталог амбасадор Раде Дробац.

Слична виђења имали су и гости из Београда.

– У оквиру наше стратешке одлуке да појачамо своје присуство на мађарском тржишту, утемељеној на подацима који говоре да има све више мађарских туриста у Србији, одлучили смо да организујемо овај догађај у Будимпешти. Верујем да ће наша кампања под називом „Србија – једно путовање, безброј доживљаја“ инспирисати посетиоце да посете Србију, уколико то до сада нису учинили – изјавила је госпођа Пламенац за СНН.

Према њеним речима, отварање *Туристичкој кући* Србије у Мађарској већ је у плану, што је био један од разлога њене посете Будимпешти.

Презентација туристичких потенцијала Србије завршена је наступом дуета „Тара и Лана“, свирком помашког оркестра „Мешелија“ и дегустацијом традиционалних специјалитета, укључујући и надалеко познату српску шљивицу.

Д. Ј.